

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ УМАНІ З УРАХУВАННЯМ ІНКЛЮЗИВНОЇ СКЛАДОВОЇ

Слатвінська Л. А.,

*к. е. н., доцент кафедри технологій
та організації туризму і готельно-ресторанної справи
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

Місто Умань як надбання українського народу та уманської громади, перша згадка про яке датована серпнем 1616 року, сьогодні у ХХІ столітті є туристичним центром Західної Черкащини. Туризм є однією із найбільш перспективних галузей економіки Умані.

Умань як і Черкащина в цілому є мононаціональною із значним проявом патріотизму серед краян, який сформувався на історичних витоках та збереженні автентичності місцевих традицій та звичаїв.

Умань – місто обласного значення характеризується багатим історичним минулим, яскравою культурою, видатними творами мистецтва та насамперед – чарівною природою і щирими людьми.

Історико-культурні ресурси характеризуються високою популярністю серед туристів, задовольняють їх попит у пізнанні навколишнього світу, сприяють змістовному проведенню вільного часу. Найбільшою особливістю цих ресурсів є те, що вони мають повсюдний характер розташування, адже кожна місцевість вирізняється своєю історією, традиціями, їх потенціал можна вважати необмеженим.

Проблемними сьогодні в Умані залишаються питання невідповідності рівня розвитку туристичної індустрії наявному потенціалу. При цьому слід розуміти, що місто у цій сфері конкуруватиме з іншими населеними пунктами (в першу чергу сусідніми) містами і селами, які також мають чималий туристичний потенціал. І перемога у цій конкурентній боротьбі значною мірою залежатиме від ефективності взаємодії всіх зацікавлених сторін.

Ретроспективний погляд, дає можливість пригадати, що 27-29 жовтня 2016 року в м. Умань Черкаської області був проведений перший міжнародний

науково-практичний симпозіум на тему «Актуальні проблеми впровадження Інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму в Україні». В місті Умань були проведені декілька Інклюзивних реабілітаційно-соціальних туристичних маршрутів, які ще раз довели актуальність та зацікавленість людей із інвалідністю в розвитку нових видів реабілітації. Також були розроблені 20 різноманітних туристичних маршрутів по історичним куточкам Черкащини, в тому числі і для інвалідів-візочників.

Отже, хочеться наголосити, що туризм являється унікальним явищем для реабілітації людей із обмеженими можливостями та включає в себе як пізнавальний процес, так і дає можливість повноцінної соціалізації. Процес цей взаємовигідний – всі люди потребують спілкування, підтримки, а інколи інвалід своїм прагненням до життя, волею, може надихнути здорову людину до кращого сприйняття і осмисленого прожиття кожної хвилини життя. Сфера туризму стає однією з основних галузей, що впливає на загальний стан і тенденції національної та світової економіки. Враховуючи вплив туризму на розвиток держави необхідно сказати, що саме така сила повинна інтегровано відображатись на розвитку інклюзивного туризму. Тому, в сучасних умовах розвитку туристичної інфраструктури міста Умань варто приділити велику увагу організації туристичних маршрутів із урахуванням інклюзивної складової як фактора доступності туризму для всіх його учасників.

Туристичний маршрут – попередньо спланована туристами або суб'єктом туристичної діяльності подорож, що може охоплювати один чи декілька туристських шляхів і характеризується визначеним порядком пересування туристів через певні географічні пункти [1]. Компактність міста та географічне розташування економічно сприяє організації та реалізації туристичних маршрутів для всіх учасників.

Позитивними наслідками туристичного маршруту для учасника є: забезпечення комфортності подорожі та перебування; створення умов для відпочинку, розваг і покращення здоров'я; сприяння навчанню; формування почуття прекрасного; можливістю брати участь у культурному житті; краще

пізнання світу і себе; є нагодою для роздумів; дає відчуття волі і свободи поведінки згідно з переконаннями.

Позитивними наслідками від реалізації туристичних маршрутів для мешканців відвідуваних територій є сприяння поліпшенню умов життя населення; активізація економічного розвитку туристичної місцевості; активізація формування правильних взаємин між людьми та розвиток освіти; спонукання до закономірного процесу соціалізації молоді відвідуваних місцевостей та виключення патологічних явищ.

Все це сьогодні є суттєвою перевагою у розвитку туристичної індустрії. А особливо важливим елементом розвитку туризму є промоція місцевого туристичного продукту. Тому розробка та реалізація туристичних маршрутів відкриває можливості надання туристам та іншим подорожуючим корисну інформацію про туристичний потенціал міста, що є однією з умов успішного розвитку сфери послуг у місті Умань.

Ефективна організація туристичних маршрутів інтегровано відображається на ефективній організації екскурсійної діяльності яка є складовою інклюзивного зростання економіки туризму та розвитку суспільства, вона є багатофакторним і багаторівневим процесом, основою її є економіка максимальної зайнятості і взаємодія усіх суб'єктів [3].

Відповідно до Стратегії розвитку Черкаської області на період до 2020 року [2] сформовано ряд показників, що якісно відображатимуть розвиток туристичної діяльності в напрямку розробки та освоєння туристичних маршрутів Умані.

Від реалізації туристичних маршрутів як однієї із ключових і доступних туристичних послуг, фахівці очікують: зростання іміджу Умані як туристичного міста; активізація туристичної діяльності; взаємозв'язок інфраструктури туризму з іншими сферами соціально-економічного та культурного розвитку міста; забезпечення врівноваженого розвитку міста та управління туристичним середовищем; поєднання механізмів державно-приватного партнерства та концесійних угод у сфері інфраструктурних та

туристичних проєктів між містами та країнами; збереження та примноження історико-культурної та природної спадщини міста; розроблення нових комплексних туристичних продуктів; розвиток інфраструктури та сфери послуг навколо конкретних об'єктів та пам'яток; сертифікація об'єктів туристичної інфраструктури; ефективність маркетингу туристичного потенціалу міста; створення системи інформування туристів; знаходження новими суб'єктами своїх економічних ніш, зокрема у сфері ремісництва; покращення кадрового забезпечення розвитку туристичної галузі та готельного господарства; покращення стану рекреаційних зон, у тому числі водних об'єктів.

Індикаторами ефективної реалізації туристичних маршрутів виступатимуть такі показники: кількість об'єктів туристичної інфраструктури та екскурсійних маршрутів; динаміка чисельності туристів та екскурсантів; обсяг наданих туристичних послуг; обсяг туристичних послуг на одного туриста; кількість реконструйованих та новостворених об'єктів туристичної інфраструктури; динаміка чисельності підготовлених фахівців у туристично-рекреаційній сфері; зростання чисельності щасливих людей, які приносять користь людству.

Отже, організація туристичних маршрутів є перспективною та необхідною складовою розвитку туристичної галузі в місті Умань. Особливу увагу варто звернути на розробку туристичних маршрутів з урахуванням інклюзивної складової, доступності туристичних об'єктів.

Ефективна організація туристичних маршрутів інтегровано відображається на ефективній організації екскурсійної діяльності яка є складовою інклюзивного зростання економіки туризму та розвитку суспільства, вона є багатофакторним і багаторівневим процесом, основою її є економіка максимальної зайнятості і взаємодія усіх суб'єктів [3].

Відповідно до світових тенденцій та впровадження рекомендацій ЮНВТО [4], яка наголошує на важливості цифрових технологій у туризмі, надання можливостей для інновацій та підготовки туристичного сектора до майбутнього роботи, виділяємо такі інновації туристичних маршрутів Умані з

урахуванням інклюзивної складової, які необхідно реалізовувати: використання цифрових досягнень; використання технологічних розробок; штучний інтелект; цифрові платформи; раціоналізація використання ресурсів з метою зростання сталого розвитку місцевих громад.

Список використаних джерел:

1. Туристичний_маршрут. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Стратегія розвитку Черкаської області на період до 2020 року. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.ck-oda.gov.ua/docs/2015/strategy_2020.pdf
3. Слатвінська Л. А. Організація екскурсійної діяльності: економічний вектор /Л. А. Слатвінська // Ефективна економіка. – 2017. – № 5 [Електронний ресурс] Режим доступу до журналу:<http://www.economy.nayka.com.ua>
4. Message on world Tourism Day from UNWTO [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://wtd.unwto.org/content/wtd-2018-messages>